

INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland, e. V.

(16) Hüttenfeld über Lampertheim, Deutschland

192

Nr. 16 (45)

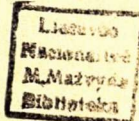
1962 m. gegužės 28 d.

Šis leidinys leidžiamas
rankraščio teisėmis. Pasi-
naudojant jo žiniomis, malo-
niai prašoma nurodyti šaltinį.

LIETUVIŲ BIRŽELIS

Ir Maironio metuose šviežiu žalumu pasipuošęs birželis lietuvių tautai byloja apie priespaudą ir pasipriešinimą. Iš naujo atgyja žiaurieji 1940 - 1941 metų įvykiai, tartum įvadas į iki šios dienos besitęsiančią Lietuvos okupaciją. Kai ciniškasis despotas Nikita įvairiose pasaulio galiūnų konferencijose kalba apie taiką ir tautų laisvę, tai lietuviams primena autais apvyniotas bolševikiškųjų raudonarmiečių kojas, mindžiojančias Lietuvos laisvę ir nešančias visuotinę naikinimą. Lietuvių tauta, kartu su daugeliu kitų buvusių laisvų tautų, jau virš 20 metų neša kruvinos bolševikinės okupacijos jungą. Krašte naikinama ir visa tai, kas primena praeities gerovę, o jaunimo širdis stengiamasi pripildyti materialinės komunistų pasauliežiūros nuodais. Tautos ūkis naikinamas ir kartu be paliovos skelbiama apie vis kylantį gerbūvį, kuris tik rumoje teegzistuoja tik planuose. Birželyje prasidėjusi niekšingoji melagystė tebebujuoja visu smarkumu. Taip ir 1962 metų birželis lietuviams byloja apie neišmatuojamo dydžio priespaudą. Tačiau tas pats birželis lietuvių tautai kartu byloja ir apie pasipriešinimą prispaudėjui. Ir 1941 metų lietuvių tautos sukilimas įvyko taip pat birželyje, jo 23 dieną. Jis išreiškė visoj tautoj susikaupusią valią kovoti už savo šventą teisę į laisvą ir nepriklausomą gyvenimą. Tada prasidėjusioji kova nesibaigia iki šiai dienai. Pasikeitė jos metodai ir formos, bet turinys likosi tas pats: rizikuoti gyvybės auka dėl laisvės ir nepriklausomybės. Tos kovos tęsėjai buvo 1944-1951 metų partizanai, jos tęsėjai tebėra tie slaptieji Lietuvos patriotai, kurie vienu ar kitu būdu stengiasi palaikyti gyvą išsilavinimo troškimą lietuvių širdyse gimtajame krašte. Tos kovos tęsėjais privalo būti visi lietuviai, gyvenantieji laisvojo pasaulio kraštuose. Jie privalo savo gyvenamoje aplinkoje visomis galimomis priemonėmis liudyti lietuvių tautos laisvės norą ir teisę. Jie privalo patys tikėti savo tautos išsilaisvinimui ir tą tikėjimą perduoti jaunajai kartai.

PLB Vokietijos Krašto Valdyba skatina visas savo apylinkes birželio įvykius tinkamai paminėti savųjų tarpe ir lietuvių tautai padarytąją ir tebedaromąją skriaudą priminti savo aplinkos kitataučiams, ypač, vokiečių tautai ir jos vadovams.

VISOMS PLB VOKIETIJOS KRAŠTO APYLINKĖMS IR SENIŪNIJOMS BENDRARAŠTIS
NR. 4 1962 m. gegužės mėn. 15 d.

1. Rinkimų Komisija skelbia, kad į Krašto Tarybą laiku ir teisėtai pasiūlyti sekantieji kandidatai:

1.	APYRUBIS, Ignas	63 m. ats. karininkas	Hildesheim
2.	AVIŽA, Jonas, Dr.	48 m. kat. kunigas	Muenchen
3.	BALSYS, Bronius	49 m. tarnautojas	Hagen
4.	BERNATONIS, Alfonsas	48 m. kat. kunigas	Dieburg
5.	BOEHM - KRUTULYTĖ, Ona	40 m. mokytoja	Duesseldorf
6.	ČEKAUSKIENĖ-GRINKEVI- ČIŪTĖ, V.	52 m. žurnalistė	Pinneberg
7.	GRINIUS, Jonas, Dr.	60 m. meno ist. docent.	Muenchen
8.	KELERIS, Adolfas	55 m. ev. kunigas	Bremen
9.	KRIŠČIŪNAS, Juozas	62 m. banko valdininkas	Uhlerborn
10.	KRIVICKAS, Alfonsas	42 m. mokytojas	Huettenfeld
11.	LAUKAITIS, Juozas	58 m. mokytojas	Muenchen
12.	LENERTAS, Vilius	25 m. dipl. chemikas	Heidelberg
13.	LIUBINAS, Bronius	38 m. kat. kunigas	Uhlerborn
14.	MARIŪNAS, Aleksandras	58 m. ats. karininkas	Kelsterbach/W.
15.	MARTINAITIS, Vincas	55 m. buv. valdininkas	Vehrte
16.	MASILIŪNAS, Kazys	56 m. buv. valdininkas	Salzg.-Lebens ⁺
17.	MIDVERIS, Adomas	37 m. tarnautojas	Geestchacht
18.	MUSTEIKIS, Mečys	46 m. žurnalistas	Gauting
19.	NATKUS, Vincas	43 m. žurnalistas	Hechingen
20.	NORKAITIS, Jonas, Dr.	33 m. dipl. ekonomistas	Duesseldorf
21.	PETRAIŠIS, Jonas	37 m. darbininkas	Bocholt
22.	POVILAVIČIUS-VYKINTAS, Stepas	56 m. žurnalistas	Memmingen
23.	PROŠINSKIS, Liubomiras	72 m. dipl. inžinierius	Stuttgart
24.	RAIŠYS, Vladas, Dr.	50 m. med. daktaras	Ottweiler/Saar
25.	RĖKLAITIS, Povilas, Dr.	40 m. mokslininkas	Marburg/Lahn
26.	RUGIENIUS, Izidorius	57 m. dipl. teisininkas	Muenchen
27.	SIMONAITIS, Erdmonas	73 m. tarnautojas	Hemsbach
28.	SKĖRYS, Fricas-Jonas	42 m. mokytojas	Mannheim
29.	SPRAINAITIS, Juozas	54 m. tarnautojas	Krefeld
30.	STANKAITIS, Jonas	38 m. mokytojas	Huettenfeld
31.	ŠARKA, Vaclovas	40 m. kat. kunigas	Hamburg
32.	ŠMIGELSKIS, Ignas	39 m. žurnalistas	Heuchelheim
33.	ŠUKYS, Aleksandras	62 m. mokytojas	Stuttgart
34.	VALIŪNAS, Jonas	45 m. inžinierius	Bensheim
35.	VENCKUS, Juozas	52 m. tarnautojas	Kaiserslautern
36.	ŽIEMELIS, Juozas	39 m. darbininkas	Burgsteinfurt

2. Kiekvienas rinkikasis gali pareikšti Rinkimų Komisijai protestą, vėliausiai iki birželio mėn. 11 d., dėl atskirų kandidatų teisėtumo būti renkamiems. Rinkimų Komisijos sprendimą galima per tris dienas po jo gavimo apskusti Garbės Teismui, kurio sprendimas yra galutinis. (R.N. straipsnis 15/II ir 15/III.)
3. Ryšium su daugelio Apylinkių bei Seniūnijų prisiųstomis nepilnomis žiniomis rinkikų sąrašuose, rinkimų į Krašto Tarybą data yra nuželiama į š.m. liepos mėn. 8 d.
4. Daugeliui Apylinkių teiraujantis, kaip galės balsuoti rinkikai, kurie gyvena toli nuo balsavimo vietos arba, kurie bus sutrukdyti atvykti į balsavimo vietą, paaiškiname sekančiais: tokie rinkikai gali pasinaudoti Rinkimų Nuostatų straipsniu 18/V ir balsuoti už akių. Pabrėžtinai primename, kad niekas neturi teisės

važinėti po apylinkes ir asmeniškai rinkti iš balsuotojų jų balsavimo korteles. Taip pat niekas neturi teisės pristatyti už kitą rinkiką jo balsavimo kortelę į balsavimo vietą. Be to, atkreipiame dėmesį ir į tai, kad jokiam rinkikui negalima iš anksto prisiųsti balsavimo kortelės, jei jis tokio pageidavimo nėra pareiškęs raštu, bent septynias dienas prieš balsavimo terminą, savo apylinkės valdybai ar seniūnui.

5. Rinkimų Komisija numato balsavimo dieną pasiųsti į didesnes apylinkes savo atstovus, kurie stebės tvarkingą balsavimo pravedimą. Primename, kad kiekvienas Bendruomenės narys gali stebėti balsavimo eigą bei balsų skaičiavimą. (R.N. straipsnis 26/II.). Stebėtojai, jei jie to pageidauja, gali taip pat pasirašyti ir apylinkės rinkimų protokole. (R.N. straipsnis 27/II.)

6. Apylinkės/Seniūnijoms siunčiame šio bendraraščio didesnę egzempliorių skaičių - paskleisti jį rinkikų tarpe.

J. Barasas
Pirmininkas

J. Pauliukevičius
Sekretorius

LIETUVIŲ EVANGELIKŲ LIUTERONŲ VYRIAUSIOSIOS BAŽNYČIOS TARYBOS DARBUOTOJŲ SUVAŽIAVIMAS BAD GODESBERGE

LELVBT gegužės 25 - 27 dienomis Bad Godesberge, Studentų Namuose surengė ev. kunigų ir ev. bažnyčios darbuotojų suvažiavimą, kuriame buvo atlikta sekanti dienotvarkė:

- V. 25 - 20 val. Suvažiavimo atidarymas.
Kun. J. Stanaitis: Biblijos apmąstymas iš Mato 6, 9 - 13.- Viešpaties malda.
Vakaro malda - kun. J. Stanaitis.
- V. 26 - 9 val. Kun. J. Urdzė: Biblijos valanda iš 2. Mozės 20, 2-6. - Pirmas prisakymas.
10.15 v. Kun. M. Klumbys: Bažnytinis gyvenimas dabartinėje Lietuvoje.
11.30 v. Kun. J. Stanaitis: Pranešimas iš netolimos Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios praeities.
16 val. Kun. A. Keleris: mūsų bažnytinio gyvenimo apžvalga
17 val. Pasikalbėjimai einamais bažnytiniais reikalais.
20 val. Mūsų bažnyčios ateities problemos.
Vakarinės maldos - Kun. M. Klumbys.
- V. 27 - 10 val. Pamaldos su Šv. Vakariene.
Pamokslas - Kun. A. Gelžinius.
Liturgija - Kun. J. Stanaitis.
11,30 v. Suvažiavimo uždarymas.

VASARIO 16 GIMNAZIJOS ŠVIETIMO KOMISIJOS POSĖDIS

Esant netoli Huettenfeldo Senj. kun. A. Keleriui, Bad Godesberge nuvyko posėdžio Švietimo Komisijos Pirmininkas Tėv. A. Bernatonis

ir narys J. Stankaitis.

IŠ LIETUVIŠKŲJŲ PERIFERIJŲ GYVENIMO VOKIETIJOJE

LEBENSTEDT. Iš Apylinkės Valdybos pasitraukus p. A. ir E. Kairiams, Pirmininko pareigas prisiėmė Kazys Masiliūnas ir išdininko - Irena Kotkytė.

Apylinkės Valdybos rūpesčiu Motinos Dienos minėjimas čia buvo pravestas V. 6 Šv. Juozapo katalikų bažnyčios parapijos gražioje ir jaukioje salėje. Prieš tai toje pat bažnyčioje Hamburgo klebonas Kun. V. Šarka atlaikė pamaldas su pamokslu, pritaikytu Motinos Die-
nai.

Minėjimą, į kurį susirinko apie porą šimtų žmonių, atidarė tos Apylinkės buv. Pirmininkas A. Kairys, kviesdamas tarti žodį Kun. V. Šarką. Po to, jautriais žodžiais susirinkusias į minėjimą motinas sveikino Kr. Valdybos sekretorius I. Apyrubis. Mirusios, žuvusios ir raudonojo okupanto nukankintos motinos buvo pagerbtos atsistojimu. Minėjimas baigėsi, sugiedojus motinoms Ilgiausių metų.

Pritaikytus Motinos Dievai eilėraščius pasakė pats buv. Apylinkės Pirmininkas A. Kairys, Nijolė Ališauskaitė ir Irena Šiugždaite.

Visos motinos buvo apdovanotos gražių gėlių puokštėmis, kurias joms įteikė mažos mergytės.

Pats minėjimas buvo gražiai organizuotas ir paliko labai gražų įspūdį.

LUEBECKAS. Baltų Kultūros Dienos Luebecke įvyko gegužės 17 - 20 dienomis. Miesto liaudies universiteto patalpose 17 d. buvo atidarytos parodos:

1. Baltijos kraštų žemėlapiai iš 4 šimtmečių
2. Baltijos tautų tautiniai rūbai ir liaudies menas
3. Silvijos Leitū iš Stockholmo akvarelės ir piešiniai.

Atidaromąjį žodį tarė dr. H.J. Dahmen. Šviesos paveikslais iliustruotą paskaitą apie tris Pabaltijo kraštus laikė latvis O. Bong. Paroda buvo gausiai lankoma visas 4 dienas. Lietuviškąjį tautinių rūbų ir liaudies meno skyrių paruošė kun. V. Šarka, padedamas Tėv. A. Bernatonio ir Kr. Valdybos Pirmininko kun. Br. Liubino. Ekspozitai buvo surinkti iš įvairiose vietovėse gyvenančių lietuvių. Tautiniai rūbai buvo paimiti iš Vasario 16 Gimnazijos. Didžioji dalis audinių austi Luebecko gyventojos ponios Bartusevičienės.

V.18 Šv. Katarinos gimnazijos auloje įvyko baltų muzikos koncertas. Dainavo estai J. Kuusk (tenoras) ir V. Brinkmann-Poeldoja (sopranas ir Hamburgo latvių choras, diriguojamas A. Cipulis.

V.19 Baltų Draugijos vadovybė buvo priimta Luebecko miesto burmistro. Iš lietuvių priėmimo dalyvavo dr. P. Rėklaitis. Vakare vėl Šv. Katarinos gimnazijos auloje įvyko iškilmingas aktas. Paskaitą tema " Pabaltijo valstybių politinė būklė antrojo pasaulinio karo išvakarėse" laikė Kiel universiteto profesorius dr. G. von Rauch. Estų, lietuvių ir latvių poezijos vokiškai paskaitė aktorius Erič von Loevis iš Berlyno. Muzikalinę dalį atliko styginis kvartetas: I smuikas - W. Oddy, II smuikas - L. Umbreit, Viola - G. Kummer, Cello - B. Eckardt.

V.20 Kultūros Dienos buvo užbaigtos abiejų konfesijų pamaldomis

Po pamaldų Luebecko lietuviai susirinko į atskirą salę, kur trumpus pranešimus padarė PLB Vokietijos Krašto Valdybos Pirmininkas kun. Br. Liubinas ir Katalikų Sielovados Direktorius Tėv. A. Bernatonis. Vietinių vardu kalbėjo kun. V. Šarka ir Pr. Liegus.

MEMMINGEN. Šių metų gegužės mėnesyje Memmingeno lietuvių kapelionas ir tenykštės PLB Apylinkės Valdybos Pirmininkas kun. dr. Jonas Petraitis švenčia savo 50 metų amžiaus ir 25 metų kunigystės (sidabrinę) sukaktis. Sukaktuvininkas yra gimęs 1912 m. gegužės 1 d. Pamituvio kaime, Eržvilko valsčiuje, ūkininko šeimoje. Jurbarke baigęs gimnaziją, stojo Kauno Kunigų Seminarijon ir 1937 m. gegužės 22 d. Kauno bazilikoje buvo išventintas kunigu. Iki 1944 m. vikaravo Babtuose, dviem atvejais Viduklėje, Kauno bazilikoje ir Šiauliuose. 1944 m. pasitraukęs Vokietijon, pasibaigus karui buvo lietuvių kapelionu Muenchene iki 1949 metų. Tada nuvyko Romon gilinti teologijos studijų Angelikumo universitete. 1954 m. apgynęs disertaciją iš moralinės teologijos srities gavo teologijos daktaro laipsnį. 1955 m. pradžioje grįžo Vokietijon ir tuoj buvo paskirtas Vasario 16 Gimnazijos kapelionu. Šalia tikybos čia dėstė lotynų kalbą, filosofiją ir visuomenės mokslą. 1958 m. sukaktuvininkas persikėlė į Memmingeną tenykštės lietuvių kolonijos kapelionu. Čia tuoj pat buvo išrinktas PLB vietinės apylinkės pirmininku ir ėmėsi mokytojauti dviejose vargo mokyklose. Reikia pažymėti, kad prie Memmingeno kapeliono aptarnaujamos srities priklauso ne tik pačiame Memmingene gyvenantieji lietuviai, bet visoj plačioj apylinkėj, siekiant net tolimojo Stuttgarto. Nuo šių metų kun. dr. J. Petraitis yra taip pat Lietuvos Raudonojo Kryžiaus vicepirmininkas.

Sidabrinis kunigystės jubiliejus buvo iškilmingai paminėtas gegužės 22 d. Jubiliatas, asistuojamas Kauno arkivyskupijos kunigų dr. J. Avižos, A. Bungos ir J. Tautkevičiaus, seselių koplyčioje laikė iškilmingas Šv. Mišias. Pamokslus pasakė lietuviškai Msgr. Kl. Razminas ir vokiškai kun. Dilkrath. Dalyvavo 12 lietuvių kunigų su Sielovados Direktorium Tėv. Alf. Bernatoniū, Memmingeno parapijų kunigai vokiečiai ir daug pasauliečių. Msgr. K. Razminas perskaitytė taip pat Šv. Tėvo Jono XXIII sveikinimo telegramą, pasirašytą kardinolo Cicognani. Vėliau, bendrų pietų metu buvo pasakyta sveikinimo kalbų: Memmingeno miesto vyr. burmistras dr. Berndl, Sielovados Direktorius Tėv. A. Bernatonis, PLB Vokietijos Krašto Valdybos Pirmininkas kun. Br. Liubinas, kun. J. Tautkevičius, Kauno arkivyskupijos kunigų vardu ir K. Radzevičius Memmingeno lietuvių vardu. Vakare Marijos Dangun Ėmimo bažnyčioje Jubiliatas laikė gegužines pamaldas ir vokiškai kalbėjo apie Marijos šventovės Lietuvoje. Klausytojų buvo pilna bažnyčia, suprantama, daugiausia vokiečių. Pabaigoje susirinkusieji lietuviai sugiedojo giesmę Marija, Marija.

Motinos Dienos minėjimas. Memmingeno lietuviai Motinos Dieną iškilmingai paminėjo gegužės 13, sekmadienį. Paskaitą laikė I. Rugienius Meninėje programoje buvo deklamacijos ir tautiniai šokiai, kuriuos labai gražiai išpildė Memmingeno lietuvaits, paruoštos A. Grinienės, Minėjimui vadovavo PLB Memmingeno apylinkės valdybos pirmininkas kun. dr. J. Petraitis.

Mirusieji. 1962 m. balandžio 6 d. mirė Domicelė Ivaškevičienė. Buvo gimusi 1886.III.10 ir 1962 m. gegužės 8 d. mirė Marija Bendikaitė. Buvo gimusi 1896.VI.1

Abidvi velionės buvo palaidotos Memmingeno kapinėse.

MUENCHENAS. Lietuvių Moterų Atstovybės Muencheno Klubo Valdyba suruošė Motinos Dienos minėjimą gegužės mėn. 6 d., Ludwigsfeldo lietuvių kolonijoje. Po vietos kapeliono kun. dr. J. Avižos atlaikytų pamaldų, Jaunimo Namuose įvyko iškilmingasis minėjimo posėdis. Jį atidarė Moterų Klubo Valdybos pirmininkė B. Skerbedienė. Paskaitą laikė Iz. Rugėnius. Mažyčių vardu mamytes pasveikino M. Barasaitė, Hermanaitė ir Pauliukevičiūtė. Svarbiausią meninės programos dalį sudarė 10 gyvųjų paveikslų, atliktų remiantis motyvais lietuvių liaudies dainų, apdainuojančių motinos likimą. Visą meninę programą suorganizavo Alina Grinienė.

Po minėjimo Muencheno gyventojas V. Banaitis papasakojo savo išpatyčius, patirtus besilankant JAV ir Kanadoje.

MUEHLHEIM/RUHR. Čia įvykusiame metiniame susirinkime Valdybos Pirmininkas Grinevičius padarė praeitų metų veiklos apžvalgą. Susirinkimas Valdybos darbą įvertino ir padėkojo. Buvo kritikuotas menkas solidarumo įnašo sutelkimas. Rinkimuose į organus išrinkta sekančiai: Valdybon: Paškevičius - Pirmininkas, Grinevičius - vicepirmininkas ir Sakalauskas - narys. Revizijos Komisijon - Samukėnas, Simonaitienė ir Langas. Nutarta susirinkimus daryti dažniau.

MUENSTER/DIEBURG. Čia esančioje LS kuopoje susirgus jos vadui kapt. J. Daukniui, kuopos vado pareigas eina plk. V. Sutkus.

RASTATT. Gegužės 13 d. čia gražiai buvo paminėta Motinos Diena. Pamaldas laikė ir atitinkamą kalbą pasakė Sielovados Direktorius Tėv. A. Bernatonis.

SCHWETZINGEN. Gegužės 5 d. 8591 LS lietuvių kuopa paminėjo savo gyvavimo 13 metų sukaktį. Ta proga suruoštame pobūvyje dalyvavo Sielovados Direktorius Tėv. A. Bernatonis, PLB Vokietijos Krašto Valdybos Pirmininkas kun. Br. Liubinas, Vasario 16 Gimnazijos Direktorius kun. dr. L. Gronis, PLB Kr. Tarybos narė A. Boehm-Krutulytė, plk. V. Sutkus su Ponia, amerikiečių pulkininkai Godwin ir Richardson, majorai Smith ir Raihill ir kapitonas Dirla. Svečius sveikino ir trumpai nušvietė kuopos istoriją jos vadas inž. J. Valiūnas. Jis taip pat įteikė diplomus kuopos nariams, joje išstarnavusiems 10 metų.

STUTTGART. Apylinkės Valdyba kartu su Moterų Klubu suruošė V. 6 Motinos Dienos minėjimą, kuris įvyko Bad Cannstatt, Jaegerhaus salėje. Susirinko virš 90 asmenų. Pirmininkė S. Jauniškytė pasveikino motinas ir tarė žodį apie lietuvės patriotės motinos pareigas tremyje. Ev. kun. J. Stanaitis pasakė trumpą prakalbą. Be to, S. Jauniškytė padarė pranešimą PLB Vokietijos Krašto Tarybos rinkimų reikalui. Oficialioji dalis buvo užbaigta pasakytu eilėraščiu ir Tautos Himnu. Po to motinos buvo pavaišintos tortais ir kava. Seniausioms motinoms buvo įteiktos dovanos po DM. 10.--.

Šventė praėjo jaukioje nuotaikoje - buvo padainuota ir pasiškota.

Ausschuss fuer heimatlose Auslaender posėdis. 1962.V.18 Stuttgart-O., Neckarstr. 56/58, svetainėje "Wulle" įvyko Ausschuss fuer heimatlose Auslaender Baden-Wuerttemberg 12 posėdis Unterausschuss "Recht und Wirtschaft". Posėdyje dalyvavo įvairių tautybių atstovai. Pirmininkavo teisių patarėjas Mag. jur. A. Šildė. Posėdyje lietuvius atstovavo šiam kraštui skirta Kr. Valdybos atstovė S. Jauniškytė.

I. Augštojo Komisarų Pabėgėlių Reikalams teisės skyriaus I.C. Jackson aiškino pabėgėlių nevokiečių kilmės teises, teisių skirtumą taro

užsieniečių (Auslaender) ir tremtinių užsieniečių (heimatlose Auslaender) ir pabrėžė, kad labai svarbu, kad tremtiniai gautų rentas ir pilietybę. Augšt. Komisarė įstaiga neverčia ir nereikalauja, kad tremtiniai greičiau įsipilietintų, kiekvienas turi daryti pagal savo įsitikinimą ir valią, bet norinčiam gauti pilietybę jie padeda. Įstaiga mano, kad yra visad geriau išrautiems iš savo tėvynės vėl įleisti šaknis kitam krašte ir jaustis pilnateisiais piliečiais. Tikimasi, kad išemigravę turės taip pat teisę jiems priklausančią rentą gauti.

II. Vidaus Reikalų Ministerijos Oberinspektor R. Christ aiškino apie pasus ir gyvenimo teisę tremtiniais nevokiečių kilmės pagal Ženevos konvenciją - (Bundesgesetzblatt Teil II-1962.II.24. Nr. 4 psl. 48 - paskelbimas iš 1962.I.20).

III. Stadttammann Sozialamt der Stadt Stuttgart K. Baumeister aiškino apie Bundessozialhilfegesetz. Tremtiniai ne vokiečių kilmės turi tas pačias teises socialinei pašalpai gauti, kaip ir vokiečių piliečiai. Jeigu būna nesusipratimų, tai tik todėl, kad kuris nors socialinės įstaigos tarnautojas dar nežino įstatymo ir tuo atveju siūloma pasiteirauti pas augštesnius tarnautojus.

IV. Teisių patarėjas A. Šildė padarė pranešimą apie įvairius nesusipratimus rentų atžvilgiu, kada tremtinys neturi dokumentų. Prašė pranešti visiems tremtiniais, kad kiekvienas savo rentos dokumentus sutvarkytų iš anksto, ypatingai tuo atveju, kada nesant dokumentų reikalingi liudininkų paliudymai.

V. Augštojo Komisarė pabėgėlių reikalams nukentėjusiems atlyginti skyriaus Dr. L. von Schirilla pranešė, kad jų įstaigoje yra gauta atlyginti nukentėjusiems nuo nacių 40.000 prašymų. Apie 12.000 prašymų bus persiūsta į Koelną. Tai yra daugiausiai kacetininkų bylos, jie gaus didesnes rentas ir vienkartinės pašalpas. Išspręstų Augšt. Kom. įstaigoj bylų yra apie 1500 ir tiems asmenims yra išsiuntinėtas avansas nuo 500.- iki 1000.- DM. Kas dar nėra padavęs prašymą ir turi reikalingus dokumentus gali dar kreiptis į Ženevą.

Posėdis praėjo labai gyvai ir kiekvienas dalyvis labai atydingai į viską reagavo. Buvo daug paklausimų ir diskusijų. Posėdis tęsėsi iki nuo 10 iki 17 val.

UHLERBORN. Gegužės 13 d. buvo paminėta Motinos Diena. Pamaldas laikė ir kalbėjo kun. Br. Liubinas. Meninę dalį išpildė V. Pundzevičius ir L. Herpai.

RAGINIMAS STOTI Į LIETUVIŲ DARBO IR SARGYBŲ KUOPAS

Kaip jau žinoma, veikia prie amerikiečių armijos Vokietijoje lietuvių darbo ir sargybų kuopos. Jose yra susibūrę lietuviai vyrai, kur gali išmokti šoferio ir kt. amatus, kartu uždirbdami nemažą atlyginimą. Kad išlaikius šias kuopas lietuvių žinioje yra būtina, kad kuodaugiau lietuvių į jas įstotų. Dabartiniu metu yra dar pakankama laisvų vietų ir siūlytume lietuviams į jas stoti. Čia paduodame tų kuopų vadovybių adresus, į kuriuos suinteresuotieji dėl informacijų gavimo ir tesikreipia:

1. Cpt. J. Matulaitis, 6501 Post Heidesheim ueber Mainz, Uhlerborn
2. Col. V. Sutkus, 6115 Muenster b. Dieburg, 2040 LSCo,
3. Cpt. J. Valiūnas, 683 Schwetzingen, Schliessfach 191,
4. Cpt. J. Venckus, 675 Kaiserslautern 2, Schliessfach 848.

NAUJOS GALIMYBĖS EMIGRUOTI Į JAV

"Aušros Vartų" informacinėmis žiniomis JAV konsulatuose yra jau atidaryta Lietuvos emigracinė kvota. Kiekvienas Lietuvoje gimęs asmuo, nežiūrint jo pilietybės, gali dabar registruotis JAV konsulatuose, šiuo atveju Amerikanisches Generalkonsulat, Hamburg 36, An der Alster Ufer ir, jei tik turės reikalingus dokumentus, galės dar šiais metais išvykti į JAV. Patariama skubiai registruotis.

Kas neturi giminių Amerikoje, tam pagelbės visus dokumentus sudaryti BALFO Įstaiga - Iz. Rugienius, 8 Muenchen 2, Augustenstr. 46. Dėl tolimesnių informacijų taip pat patariama kreiptis į p. Rugienių.

IŠ BALFO VEIKLOS VOKIETIJOJE

Naujai paskirtoji Balfo Direktorė Europai p. Eleonora L. Petruilienė aktyviai gelbsti Balfo veiklai Vokietijoje.

Amerikos Ambasada Bonnoje pranešė, jog Washingtonas patvirtina Balfo 1962 m. antrajam pusmečiui maisto įvežimo planus. Buvo prašyta kvietinių miltų 85.500 svarų ir alyvos 62.700 svarų. Prie šių maisto produktų Amerikos Ambasada, Balfui paprašius, dar rekomendavo Washingtonui duoti Balfui 39.900 svarus valgomųjų pupelių.

Įgaliotinis I. Rugienius gegužės 13 d. dalyvavo Motinos minėjime Memmingene. Po minėjimo susirinkusiems pranešė apie Balfo darbus ir kalbėjosi atskirai su daugeliu memmingeniečių emigracijos ir šalpos klausimais.

I JAV išemigruoja. Gegužės 16 d. iš Hamburgo išskrido gausi, su aštuoniais vaikučiais (nuo 2 iki 16 metų amžiaus), Ilginių šeima. Ilginiai atvyko iš Lietuvos į V. Vokietiją 1960 m. pavasarį. Jie vyksta pas kun. V. Martinkų į Providence, R.I., kuris juos kviečia ir parūpino butą ir darbą. Ilginiai negavo Vokietijos pilietybės, todėl Balfas jų emigraciją galėjo tvarkyti specialiuoju pabėgėliams įstatymu ir jų kelionę lėktuvu apmoka JAV valdžia, o kelionę iki Hamburgo apmokėjo vokiečių įstaigos.

Gegužės 21 d. išplaukia laivu p. Leonas Kazragis šeima - tėvai, dukra ir sūnus. Vienas jų sūnus jau anksčiau išemigravo ir gyvena Čikagoje. Čikagiškiui sūnui pasisekė išsirūpinti, kad visa šeima atvyktų į JAV, nors tėvas yra silpnų plaučių ir Amerikoje bus gydytojų priežiūroje. Leonas Kazragis ilgus metus sėkmingai ėjo Balfo įgaliotinio pareigas Amberge.

Mirusieji. 1962 m. kovo 28 d. Regensburge Šv. Juozapo ligoninėje mirė Petras Zenkevičius, sulaukęs 69 metus. Velionis ilgai ir sunkiai sirgo ir buvo gydomas įvairiose ligoninėse.

1962.IV.16 Luebecke mirė Jurgis Pods, klaipėdietis, sakytojas, sulaukęs 81 metus. Palaidotas Luebeck miesto kapinėse Burgtorfriedhof. 1962.IV.17 Luebecke mirė Alfonsas Valatka, 43 metų, kilęs iš Šiaulių. Velionis sirgo vidurių vėžiu. Palaidotas Luebeck Vorwerk kapinėse.

Dar kiek žinių mažiau pasiturintiems. Ne visi lietuviai žino, jog mažai uždirbantieji gali gauti iš vokiečių įstaigų pagalbos būto nuomai apsimokėti. Tuo reikalu yra išleistas įstatymas (Gesetz ueber die Gewaehrung von Miet- und Lastenbeihilfen, vom 23 Juni 1960) ir potvarkiai jam vykdyti (Verordnung ueber die Gewaehrung von Miet-

und Lastenbeihilfen, vom 21.12.1960). Įstatymas ir potvarkiai numato kas nuomos primokėjimo gali prašyti ir kokiais atvejais. Pagal gali prašyti ypatingai tie, kuriems namų savininkai pakėlė nuomą. Suinteresuotieji gali kreiptis į savo gyvenamosios vietos Wöhlfahrtsamt, kur galės tiksliai patirti ar jie turi teisę prašyti ir kiek.

Tenka pastebėti, jog ši pagalba yra įstatyminė, tat, jos nereikės gražinti.

KRAŠTO VALDYBOJE GALIMA DAR GAUTI BRONIAUS JONUŠO ĮGROTŲ LIETUVIŠKŲ MARSŲ PLOKSTELIŲ

Ką tik gavo Krašto Valdyba 50 plokštelių Broniaus Jonušo įgrotų lietuviškų maršų. Norintieji gali gauti atsiuntę po DM. 20.-

IŠ VASARIO 16 GIMNAZIJOS GYVENIMO

Nauji mokslo metai. Nauji 1962/63 mokslo metai visoje Vokietijoje, išskyrus Bavariją, pradedami po Velykų. To laikosi ir Vasario 16 Gimnazija. Šiemet nauji mokslo metai šioje Gimnazijoje pradėti gegužės 2 d. pamaldomis su atatinkamu pamokslu. Suvažiavo maždaug tas pats skaičius, kaip kad prieš Velykas yra buvęs. Naujų prašymų buvo įteikta daugiau dvidešimties į I, II, III ir V klases. Iš padavusiųjų prašymus ne visi atvyko. Jei būtų visi atvykę, tai moksleivių skaičius būtų buvęs didesnis, negu prieš Velykas (101). Naujai atvyko į I Klasę 12, II - 5, III - 3, V - 1. Yra dar porą prašymų priimti po vasaros atostogų. Be išėjusių 3-jų abiturientų, po Velykų dėl nepažangumo moksle, kitų profesijų pasirinkimo ar nepasitikėjimo sugebėjimais įgyti brandos atestatą, iš Gimnazijos pasitraukė: iš VIII kl. - 4, iš VII - 1, iš VI - 3, iš IV - 2, iš III - 1, iš II - 1, iš I - 4. Jei šie būtų pasilikę, tai moksleivių skaičius po Velykų būtų siekęs 116. Būsimų abiturientų IX klasėje yra 9 (jų tarp 3 merg.).

Naujas kapelionas. Vietoje suparalyžuoto ir vis dar sergančio Dr. J. Navicko nauju kapelionu ir tikybos mokytoju paskirtas kun. J. Riaubūnas, dirbęs su jaunimu Romoje. Naujasis kapelionas savo pareigas pradėjo eiti po Velykų nuo mokslo metų pradžios.

Mokytojams, p. S. Antanaičiui (matematika), p-niai H. Motgabienei (rankdarbiai) ir p. K. Motgabiui (muzika) šiemet sukako 10 metų darbuotės Vasario 16 Gimnazijoje. Vyr. mok. p. S. Antanaitis jau eilę metų yra buvęs abiturientų globėju - klasės auklėtoju. Su dideliu atsidavimu ir pasišventimu net Kalėdų atostogų metu jis ruošia abiturientus sunkiems matematikos - fizikos brandos atestato kvotimams. Jo asmuo, kaip gero matematiko, yra labai vertinamas ir vokiečių Švietimo Ministerijos pareigūnų.

Ponia H. Motgabienė daug mergaičių yra išmokinusi lietuviškų juostų audimo, lietuviškų lėlių pasiuvimo, o taip pat ir kitų siuvinėjimų. Paskutiniu laiku su mergaičių pagalba yra pasiuvusi moksleivių šokių grupei gražius tautinius drabužius.

Ponas K. Motgabis per eilę metų yra išmokinęs moksleivius nemažą skaičių liaudies dainų ir bažnytinių giesmių. Šventadieniais per moksleivių pamaldas jis groja vargonėliais, akomponuodamas moksleivių choro ir visos bažnyčios giedamas giesmes.

Motinos dienos minėjimas. Šį minėjimą ruošia paprastai "Ateitininkų" ir "Skautų" moksleivių organizacijos, jų vadovų padedamos. Taip buvo ir šiemet. Pasiruošimo laikas buvo trumpas. Inicijatyvos ėmėsi naujai atvykęs kapelionas. Jam talkininkavo p. Tamošaitienė, p. Motgabis, p. Gailius. Kuklią, bet išpūdingą programą išpildė patys moksleiviai. Atidarymo žodį tarė moksleivis T. Jakumaitis, "Ateitininkų" kuop. pirmininkas tarė atidarymo prakalbėlę, nušviesdamas šio minėjimo prasmę. Jisai vadovavo visam programos pravedimui. Motinos temomis eilėraščius deklamavo R. Baliulis, D. Lukšaitytė, R. Tamošaitytė ir L. Bajerytė. Jurkšaitė su L. Bajeryte pašoko stiliauzuotą polkutę, o pati jauniausioji (pradž. mokyklos mokinė) K. Nikolajevaitė - drugelio šokį, kurio išpildymas teikė žiūrovams didelio pasigerėjimo. Apdovanojus visas salėje esančias motinas gėlėmis, minėjimas baigtas bendra motinos garbei daina. Gimnazijos virtuvėje dirbančioms ir negalėjusioms dalyvauti minėjime motinoms buvo įteiktos taip pat gėlės.

Svečių atsilankymas. Evang. dekanato vizitatoriai atsilankė pas Girnazijos Direktorių prof. L. Gronį ir turėjo su juo ilgesnį pasikalbėjimą apie Gimnazijos būklę. Pasikalbėjime dalyvavo mokyt. Fr. Skėrys (jis dėsto ev. tikybą) ir mokyt. p. T. Gailius. Po pasikalbėjimo svečiams parodytas bendrabutis, klasių barakai ir parkas. Svečiai stebėjosi lietuvių aukingumu ir ištvermingumu. Patys bendrabučio rūmai, tvarka ir švara svečiams padarė gražaus įspūdžio, tačiau klasių ir valgyklos barakai sukėlė jausmo, tarytum lankomasi būtų "atsilikusių kraštų" mokykloje, kaip kad Direktorius svečiams yra išsireiškęs, kam jie pilnai pritarė.

Gražus pavyzdys. Visą gegužės mėnesį savanoriškai ir be jokio atlyginimo ats. majoras p. J. Černius tvarko moksleivių padedamas Gimnazijos parką: išlygina bei praplečia takus, sodina gėles, krauna nuošaliai nukirstų medžių plentą platinant liekanas ir t.t. Stropaus darbo pėdsakai ryškiai matomi.

Reikia pastebėti, kad šiam parko tvarkymo darbui p. Černius jau eil. metų vadovauja.
